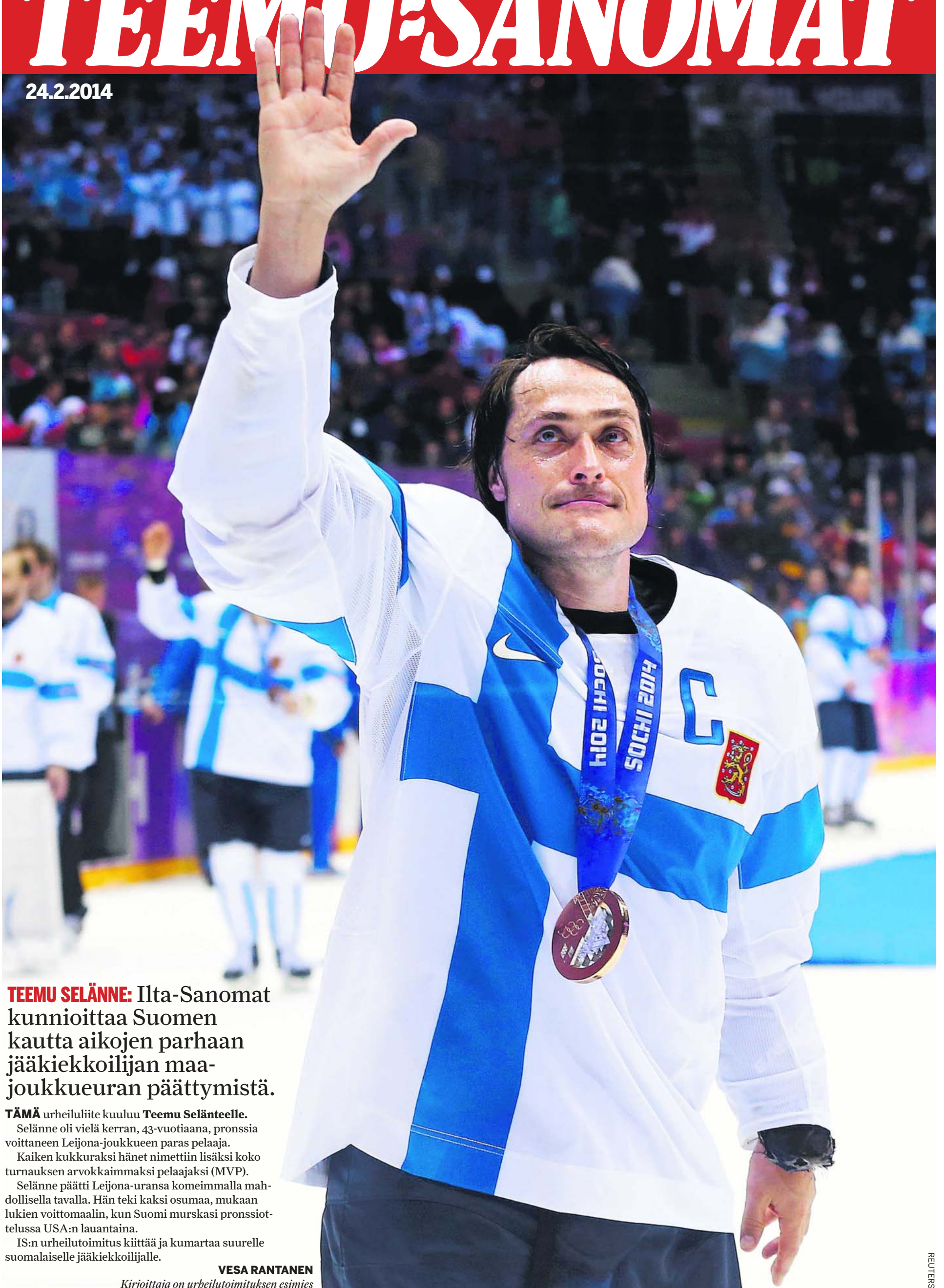

TEEMU-SANOMAT

24.2.2014

TEEMU SELÄNNE: Ilta-Sanomat kunnioittaa Suomen kautta aikojen parhaan jääkiekkoilijan maa-joukkueuran päättymistä.

TÄMÄ urheiluliite kuuluu **Teemu Selänteelle**.

Selänne oli vielä kerran, 43-vuotiaana, pronssia voittaneen Leijona-joukkueen paras pelaaja.

Kaiken kukkuraksi hänet nimettiin lisäksi koko turnauksen arvokkaimmaksi pelaajaksi (MVP).

Selänne päätti Leijona-uransa komeimmalla mahdollisella tavalla. Hän teki kaksi osumaa, mukaan lukien voittomaalin, kun Suomi murskasi pronssiottelussa USA:n lauantaina.

IS:n urheilutoimitus kiittää ja kumartaa suurelle suomalaiselle jääkiekkoilijalle.

VESA RANTANEN

Kirjoittaja on urheilutoimituksen esimies

Rakkauden lähettiläs

Teemu Selänteen ura on vertaansa vailla, mutta menestyksen salaisuus on hyvin, hyvin yksinkertainen, paljastaa Ilta-Sanomien jääkiekkotoimituksen esimies **Tuomas Nyholm.**

tuomas.nyholm@iltasanomat.fi

NAKÖKULMA

Kirjoita Teemu Selänteen lehden johtava näkökulmateksti. Sellainen, joka tiivistää hänen koko uransa suuruuden.

Näin sovittiin. Mistäköhän sitä sitten aloitaisi?

Maalit, mitalit, leijonaturnaukset. Stanley Cup, ennätykset, uran pituus. Johtajuus. Esimerkki. Vastoinkäymiset ja niiden voittaminen.

Valitsen kuitenkin lähtökohdakseni sen, joka määrittää Selänteen koko briljantin kauneuden sekä urheilijana että esikuvana.

Näkökulmani on rakkaus.

Jäädetty tempelli

Olen seurannut Selänteen uraa työni puolesta 15 vuotta, usein lähietäisyydeltä. Kirkkonummella, Kauniaisissa, Norjassa, Chicagossa, New Yorkissa, Torontossa ja käytännössä kaikkialla, missä lätkää pelataan.

Jään ja puitteiden taso on vaihdellut, mutta edessä on aina seissyt sama Teemu. Hymyilevä, reilu ja hauska.

Mitä lähempänä kaukaloa on oltu, sitä leveämpi on ollut hymy. Vain poikiensa takapihapeliä Anaheimissa sivusta katsellut Selänne on ollut onnellisemman näköinen kuin jäällä, maila kädessä ja pieni musta kiekko sen lavassa kiinni.

Totuuden näkee silmistä. Kun Selänne vetää luistimet jalkaansa ja liukuu askiin, hän on temppeleissä. Myös oman päänsä sisällä. Sielu saa ravintoa äänestä, joka jäätä rouhivasta luistimien terästä lähtee.

Se on maailman kaunein ääni. Sen kuullessaan Selänne syytty ilmieliekkini vielä tänäkin päivänä, vaikka takana on kolme vuosikymmentä armoitonta treeniä,

loukkaantumisia, vaikeita aikoja ja pettymyksiä.

Tosi rakkaus kestää.

Vain fysiikka on vastaan

Kun puhutaan äärimmäisestä superlahjakkuudesta, sanat käyvät nopeasti riittämättömiksi. Ulkopuolisen on mahdoton päästä kiinni tunteeseen, jonka Selänne saa pelatessaan. Me tavalliset ihmiset voimme vain yrittää venyttää mielikuvitustamme ja miettiä, miltä mahtaa tuntua, kun lajiin täydellisesti sopiva motorikka ja huippuunsa treenattu ihmiskone kohtaavat ympäristön, joka on kuin luotu näitä ominaisuuksia varten.

Jääkiekkoliijana Selänteen salaisuus on tavallaan hyvin yksinkertainen: nopeus ja maalinkokyky eivät koskaan mene pois muodista, oli pelin evoluutio missä vaiheessa tahansa.

Nopeus ja maalintekokyky eivät koskaan mene pois muodista.

LEHTIKUVA/TIMO JAAKONAHO

Ilmiönä Selänteen käsittämättömän pitkän uran huipputasolla voi selittää ainoastaan palavan intohimon kautta. Hän on nauttanut lätkästä niin paljon, että on jaksanut raastaa läpi pitkien kesien ja pakottaa ikääntyvän kroppansa rajojen yli - huomaten joka päivä yhä selvemmin sen, että solubiologia on uran ainoa

vastustaja, jota ei voi voittaa.

Selänne lähti viimeiseen olympiaturnaukseensa likaisessa haarniskassa, kilpi kolhiintuneena ja ontuen.

Kuka tekee selänteet?

Ajan kulumisen on kummallinen asia. Vuodet vierivät, uusia tähtiä syntyy. He tekevät mahtavia tekoja - tulee maaleja, voittoja, ennätyksiä, mitaleita, pokaaleja. Joku luo uutta historiaa. Prinsesseistä tulee kuninkaita.

Silti niin usein katsotaan menneisyyteen. Muistellaan pelin ja pelaajien suuruuden hetkiä, verrataan nykyistä ja mennyttä. Uusien voittojen myötä vanhat sankarit ja sankaruudet muuttuvat nostalgiksi. Samalla faktat jäävät helposti tunteen jalkoihin.

Näin on käynyt jopa Jari Kurri, ja niin käy aikanaan myös Teemu Selänteelle. Jossain tule-

vaisuudessa, kenties kymmenien vuosien päässä odottaa aika, jolloin joku nostaa esiin kysymyksen: kumpi oli parempi? Teemu vai Uusi Elävä Legenda?

Ajatus tuntuu järjenvastaiselta.

Kuka pystyisi ylittämään Selänteen saavutukset? Kuka pystyisi olemaan 25 vuotta maailman absoluuttisella huipulla? Kuka pystyisi tekemään 700 maalia NHL:ssä? Kuka pystyisi pelaamaan seitsemät olympialaiset? Kuka pystyisi olemaan vielä 44-vuotiaana maailmanluokan jääkiekkoliijana?

Haluaisin todella tavata sen kaverin, mutta ne haastattelut valitettavasti jäävät tulevien sukupolvien tehtäviksi.

Jos heidänkään.

ONNI JA ILO PELATA

Teemu Selänteen hymy alkoi loistaa Sotshissakin sitä kirkkaammin, mitä lähemmäs kaukaloa ja rakastamaansa peliä hän pääsi.

TEEMUSTA SANOTTUA

– Paras muistoni Teemusta on ehdottomasti se, kun voitin hänet viisieräisessä squash-matsissa. Tästä voittoa ei ole kenelläkään muulla. Lähten myöhemmin Teemulle ottelun pöytäkirjan Kaliforniaan. Ennen Naganon olympialaisia tiedustelimme pelaajilta kyselylomakkeella, minkälaiseen roolin pelaajat haluavat joukkueessa. Teemu ruksasi maalivahdeille tarkoitetun kohdan, jossa luki ”vain ykkösmalivahdin rooli kelpaa”. Teemu jättää Leijonille hienon perinnön. Siinä on kaikille täydellinen malli siitä, miten Leijona toimii. Suomalainen jätkä, jolla on kaikki palaset loksahaneet kohdalleen. Muistan kun MM-kisoissa 1999 hävitin finaalin jälkeen katsemme kohtasivat. Sen tyhjämpää katsetta ei maailmasta löydy. Teemun voittamisen vimma on ainutlaatuista.

Valmentaja
Hannu Aravirta

– Oli huikkea saada pelata tuollaisen legendan kanssa samassa joukkueessa. Teemun meriittilistaa maajoukkueessa on vaikea kenenkään rikkoa. Kuudet olympialaiset ja ne pisteet niissä. Saa aika kovaa tehdä hommia, jos aikoo samaan yhtyä. Jotain Teemun asenteesta kertoo hauska tapahtuma Anaheimin harjoituksista parin vuoden takaa. Valmentaja Bruce Boudreau halusi, että vanhemmat pelaajat jättävät aamujäät väliin ja lepäävät. Boudreau tiesi, että Teemua on vaikea pitää poissa jäältä, joten se piilotti Teemun luistimet. Jostain se ne kuitenkin löysi ja meni jäälle.

Puolustaja Toni Lydman

– Teemu on jo ikämies ja pelaa tuolla tasolla, se on maagista! Teemun ystävällisyys hakee vertaistaan, hänellä on aina aikaa kaikille.

Uutislegenda Arvi Lind

KISÄLLISTÄ MESTARIKSI

Suomi-kieken nuori toivo Teemu Selänne ja kokenut sankari pelasivat yhdessä maajoukkueessa jo 1991 (iso kuva). Yhteisen ajan huipentumana oli Naganon olympiapronssi 1998 (pieni kuva).

IS / ARI-VEIKKO PELTONEN

RAKKAUDESTA LAJIIN: Jari Kurri ylistää Selänteen uran ainutlaatuisuutta.

KUN Jari Kurrilta kysyy, onko **Teemu Selänne** kaikkien aikojen suomalaisjääkiekkopelaaja, saa vastauksen ilman epäröintiä.

– Kyllä se on ehdottomasti niin. Teemu on suurin. Hän on tehnyt uransa aikana käsittämättömän upeita asioita, Kurri julistaa.

– Ja onhan hän tietenkin huima veikko myös kauka-

lon ulkopuolella. Todellakin! Kurri innostuu.

Selänteen maajoukkueuran päättyminen jättää Leijonin niin henkisen kuin fyysisenkin aukon. Kurri tuo uuden ”Teemujen” astuvan esiin, mutta...

– En usko, että tuollaisia pelaajia tulee suomalaiseseen jääkiekkoihuan vähään aikaan. Tai ainakaan samantasoista. Teemu on poik-

keus. Iso poikkeus, jatkaa Kurri.

– Maajoukkueessa on nyt iso aukko. Turha sitä on kieltää, Leijonien general manager huokaa ripaus kaihoo äänneään.

KURRI KUULUU Selänteen kanssa suomalaisen jääkiekkoihuan kaikkien aikojen suuriin nimiin.

Siksi hänellä riittää kom-

petenssi myös pohtimaan syitä Selänteen uran pitkälle kestolle ja poikkeuksellisuudelle.

– Teemu on jaksanut aina tehdä töitä. Jokainen ymmärtää, ettei huipputasolla ole ilmaisia maaleja tai saavutuksia. Työntönteon ohella hän on säilyttänyt huumorin mukana. Siinä on se salaisuus, analysoi Kurri.

– Yhteinen vuosi samassa joukkueessa oli fantastista aikaa. Oma pelaamiseni ei ollut enää häviötä, mutta sain suurta nautintoa Tee-

vät samaan aikaan Anaheimin paidassa kaudella 1996–1997.

KURRILLE kyseinen vuosi on myös paras ja kultaisin Selänteeeseen liittyvä muisto.

– Kiitos vielä kerran, Teemu.

Olen varma, että ilman Teemun fantastista esimerkkiä, luustostani olisi tullut huomattavasti vähemmän veistokselliseksi. Kiitos vielä kerran, Teemu.

EERO TUOMINEN

eero.tuominen@iltasanomat.fi

KOMMENTTI

Teemu sai maidon maistumaan

Valtaosalla **Teemu Selänneeseen** liittyvät muistot koskevat jääkiekkoa, mutta valitsen itse ulkojääkiekkoihuan muiston.

Valintani ei johdu siitä, ettenkö arvostaisi Selänteen pelaajauraa pohjattomasti.

Päinvastoin. Asia nyt vaan sattuu olemaan niin, että Teemu ehti auttaa allekirjoittanut-

ta jo ennen suurimpia urotoitään.

Elettin 1990-luvun alkupuolta. Olin läpäissyt lastentarhan ankarat vaatimukset ja ala-asteen haasteet odottivat.

Ravintopuolella oli kuitenkin ongelmia. Koulussa huomasin, ettei maito oikein maistu. Ei missään muodossa. Isomat pojat lipittivät maitoa

kouluruokailussa, mutta itse pitäydin vesilinjalla.

Kunnes Selänne astui kuvioihin mukaan ja sai maidon maistumaan.

Televisiossa pyöri nimittäin tuohon aikaan Valion mainos, jossa Teemu maisteli maitoa hymy huulillaan.

Muistan ajatelleeni, että jos kerran Teemukin juo, niin sitten minäkin.

Ensimmäiset lasilliset eivät vielä vakuuttaneet, mutta Selänne astui mukaan ja sai maidon maistumaan.

Maidon merkitys luuston kasvuun etenkin kasvuvaiheessa on kiistaton fakta. Kalsiumin lähteenä maito on kasvavalle lapselle kätevin mahdollinen vaihtoehto.

IS / PENNINNISSINEN

Puolustajalegendat Kimmo Timonen (vas.) ja Sami Salo tekivät viimeisen palveluksensa maajoukkueelle.

Myös he hyvästelivät Leijonat

SUOMEN jääkiekkomaajoukkue otti lauantaina askeleen kohti uutta aikakautta.

Teemu Selänteen maajoukkueuran päätös keräsi suurimman mediahuomion, mutta Selänne ei ollut ainoa maajoukkueuransa päättänyt Leijonapelaaja.

Sotshin pronssiottelu oli viimeinen maajoukkuepeli myös puolustajalegendoilta **Kimmo Timoselle** ja **Sami Salolle**.

Kumpikin herra voidaan huolella sijoittaa kaikkien aikojen suomalaispuolustajan arvolistalle.

Sisukkuus, sitkeys, suuri sydän ja intohimo lajia kohtaan ovat ominaisuuksia, jotka sykkivät kummankin pelipaidan alla.

38-vuotias Timonen ehti voittaa Suomen paidassa neljä olympiamitalia.

MM-KISOISTA Philadelphiaan pakilla on muistona neljä hopeaa.

– Hienoja muistoja on takana ja vielä hienompia jätkien kanssa. Ainutlaatuisia asioita elämässä, mieliskeli Timonen herkityneenä uransa Leijonien pakkialustossa Ylen haastattelussa.

Mittavasta maajoukkueurastaan huolimatta Timoselta jäi puuttumaan kirkkain kruunu. Hän ei

EERO TUOMINEN

ollut voittamassa yhtään kultamitalia. Se jää painamaan mieltä.

– Jos tässä joku harmittaa, niin se. Paljon tuli kaikkea, mutta kirkkain jäi puuttumaan. Mutta viidet olympialaiset, neljä mitalia kaulassa. On oltava tyytyväinen. Kaikkea ei voi saada.

39-VUOTIAS Salo on hienon meritoitunutta ja äärimmäisen luotettava maajoukkuepelaaja.

Yksi olympiahopea ja kaksi olympiapronssia eivät tipu kenellekään vahingossa.

Salo muistetaan paitsi luojasta lämmäristään, myös fyysisen isällisistä otteistaan maajoukkuepaidassa.

– Uskoisin, että se oli siinä. On aika siirtä syrjään. Hienoa, että sieltä on tullut nuoria puolustajia mukaan.

Olli Määttä, **Sami Vatanen** ja muiden varaan on hyvä rakentaa tulevaisuutta, mieliskeli Salo hymyssä suin pronssipelien jälkeen Ylelle.

Myös hyökkääjä **Olli Jokisen** maajoukkueuran jatko on kookkaan kysymysmerkin varassa, mutta ainakaan Sotshin jälkimainingeissa ”Päällikkö” ei julistanut vetäytymistä Leijonista.

EERO TUOMINEN

– Muistan kun Teemu tuli Jokereihin. Se oli sellainen pieni ja hentoinen poika, eikä todellakaan mikään lapsitähti. Kaikki menestys on tullut Teemulle vain kovan työn kautta. Se rakkaus lajiin on niin valtava.

Kyllä tuli vesi silmiin, kun olympialaisten viimeistä peliä katselin. Mutta kovin juttu tulee olemaan se, kun Teemu pelaa Anaheimissa sen viimeisen pelin. Tämä oli nyt hyvää harjoittelua sitä varten. Teemu on antanut maajoukkueelle kaiken sen, mitä yksittäinen pelaaja voi ylipäänsä antaa.

Valmentaja Leo Äikäs

– Teemu on vähän niin kuin aurinko. Se tuo aina

kaikille valoa ja lämpöä. Kun Teemu kävelee huoneeseen, niin kaikki tulevat heti iloisiksi.

Hyökkääjä Ville Nieminen

– Hän on hieno mies, jolla on aina hymy huulilla.

Seurasin hänen ensimmäisiä NHL-kausiaan tarkasti, koska hän nousi eurooppalaisena heti supertähdeksi.

Jos joku olisi kysynyt meiltä neljä vuotta sitten, jatkuuko ura Sotshin olympialaisiin, olisi kumpikin taatusti vastannut kieltävästi.

NHL-tähti Daniel Alfredsson

– Hän on huikkea. Aivan huikkea. Upea ura.

NHL-tähti Patrick Kane

– Nuorten MM-kisoissa Jenkeissä vuonna 1989 Teemu oli jo tähti, mutta ei antanut sen näkyä millään tavalla. Se temmelsi kuin pikkupoika. Monilla menee tähteydestä lanttu sekaisin, mutta Teemu osasi käsitellä suosion jo silloin hienosti.

Valmentaja Esko Nokelainen

Teemun maali hajotti olkapääni

Muistoja on loputtomasti. Ainakin useita satoja. Yksittäisiä maaleja, unohtumattomia voittoja ja tappioita.

Verkkokalvolla vilisee päättymätön nauha Teemun edesottamuksia.

Mutta se kaikkein kouriintuntuvim muisto numerosta 8 on aina helppo kaivaa esiin. Se nimittäin aiheuttaa yhä viikoittain

kipua olkapäässäni.

Naganon olympialaisissa 1998 Leijonat pelasi yhden kaikkien aikojen turnauksista. Seurasin Suomen ja Ruotsin välistä puolivälierää yksin pienessä opiskelijaboksissa.

Yritin olla huutamatta liikaa, sillä naapurin mummo ei meteliä sietänyt. Pystyin vielä jotenkin hillitsemään itseni, kun Teemu

teki ottelun ensimmäisen maalin.

Mutta kun hän teki toisen osumansa ylivoimalla, uskottoman kauriin kuvion päätteeksi, tempaisin itseni tuolista niin kovaa ylös, että olkapääni tipahti pois paikoltaan.

Huusin raivoisesti ilosta ja tuskasta. Silmissä sumeni, sillä kipu oli melkoinen. Särkylääke oli kuitenkin

onneksi kaukosäätimen ulottuvilla.

Sensaatiomainen eteneminen mitalipeliin voitti kiven helposti. Lopullinen lääkitys olkapäälle tuli pronssiottelussa Kanadaa vastaan.

Seinänsä kuunnellut mummo paljasti myöhemmin, että hän oli ollut oikeissa soittava poliisit. Parkumiseni oli mum-

mon korviin kuulostanut ”pelottavalta ja hyttävältä”.

Olkapääni ei koskaan palautunut täysin ennalleen. Kannan loppuelämäni Teemun Naganossa tekemää maalia kehoistani.

JUSSI PAASI

jussi.paasi@iltasanomat.fi

TEEMUSTA SANOTTUA

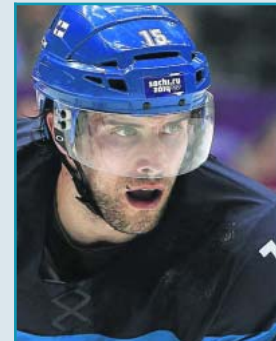
– Olihan se hienoa, että pääsin samaan ketjuun Teemun kanssa hänen kaiketi viimeisissä olympialaisissaan. Hän on yksi Suomen jääkiekkolegendista. Maalintekotaito ja nopeus ovat edelleen maailmanluokkaa. Nyt näyttää, että Teemu voisi jatkaa vielä vuosia.

Jarkko Immonen

– Hän on mahtava pelaaja ja kaveri. Olen iloinen hänen puolestaan pronssimitalista. On ilmeistä, että hänessä on yhä se jokin. En yllättänyt, kuinka hyvin hän onnistui Sotshissa. Hän todella kokenut ja pelannut hyvin myös Anaheimissa. Mukava joukkueoveri sekä jäällä että jään ulkopuolella.

Jakob Silfverberg, Anaheimin NHL-tähti

– Jos Teemu jatkaa vielä pelaamista, voisin lyödä vetoa, että hän pelaa myös seuraavissa olympialaisissa. Minua ei yllätä hänen enää mitään. Kaverustuin aikoinaan Alpo Suosen pojan kanssa ja sain sitä kautta Winnipegistä Jetsin lippalakin Teemun signeeruksella. Se taitaa olla vieläkin tallessa. Eihän sitä viitsinyt pitää edes varastettu.

Tuomo Ruutu

VETERAANI EI PETTÄNYT

IKUINEN LUOTTOMIES

Erkka Westerlund ei epäillyt hetkeäkään, etteikö Teemu Selänne pystyisi pelaamaan Sotshissa huipputasolla. Kuvassa myös Aleksander Barkov ja Sakari Salminen.

RAKKAUDESTA LAJIIN: Päävalmentaja Erkka Westerlund piirsi ykkösketjun Teemu Selänteen ympärille jo vuosi sitten.

KOVIN moni ei uskaltanut luottaa Teemu Selänteen pystyvän viimeisessä arvoturnauksessaan, 43-vuotiaana, enää ihmeisiin.

Ennen turnausta moni oli jopa valmis jättämään Anaheimissa vähälle peliajalle jääneen veteraanin kokonaan pois.

Yhden miehen usko ei kuitenkaan horjunut. Ja hän sattui olemaan se henkilö, joka päätti joukkueen kokoonpanoon.

– Minulle oli jo viime keväästä asti selvää, että tämän joukkueen ykkösketju rakennetaan Teemun ympärille. Se olisi mennyt

niin vaikka ei olisi tullut loukkaantumisiakaan, päävalmentaja **Erkka Westerlund** sanoo.

– Ensimmäisessä versiossa siinä olivat **Mikko Koivu**, **Valtteri Filppula** ja Teemu. Ei Teemua mihinkään muuhun kuin ykkösketjun rooliin olisi kannattanut ottaaakaan.

– En epäillyt missään vaiheessa, ettei Teemu pystyisi pelaamaan tällä tasolla.

KUN Westerlund reilu vuosi sitten nimetti maajoukkueen päävalmentajaksi, hänen ensimmäinen

virkaehtävänsä oli vierailu Anaheimissa.

– Kävin kevällä katso-massa Teemun pelejä ja vakuutuin. Sen jälkeen oli enää kyse siitä, että jatkuuko hänen uransa, mutta uskon, että nämä olympialaiset oli Teemulle iso houkutin. Ura olisi tuskin jatkunut ilman olympialaisia.

Eikä Selänne pettänyt. Hän pelasi kauden parasta jääkiekkokautensa juuri nyt, ja viimeisteli sanoinkuva-mattoman upean maajoukkueuransa iskemällä kaksi maalia USA:n verkkoon pronssiottelussa.

Oli vain kirsikka kakun päälle, että ottelun voitto-osuma lähti juuri Selänteen lavasta.

– On vaikea keksiä kausniimpaa tapaa lopettaa maajoukkueessa.

WESTERLUNDILLE Selänteen onnistuminen ei tullut yllätyksenä.

– Kaiken kaikkiaan kyse on varman hänen nopeudesta. Hän ei ole kadottanut sitä vieläkään, Westerlund hämmästelee.

– Mutta se mikä Teemusta tekee niin arvokkaan, on se, että hän edustaa nimenomaan urheilua. Hän todel-

la rakastaa pelaamista, Westerlund korostaa.

– Kun urheilu muuttuu koko ajan kovemmaksi ja enemmän vain voiton-tavoitteluksi, niin on upeaa, että on tällainen Teemun kaltainen pelaaja, jolle se urheilu ja pelaaminen ovat ne tärkeimmät jutut.

– Toivottavasti se ei koskaan kuole Teemusta. Turnauksessa näki, että vaikka Teemu oli ollut Anaheimissa koirankopissa, hän todella nautti pelaamisesta nyt. Siellä hän tienaa ne miljoonat, täällä hän nauttii.

YKSI SYY Selänteen uudelleensyntymiseen oli Westerlund, joka onnistui luomaan valmennuksen ja pelaajien välille aidon

”Mutta se mikä Teemusta tekee niin arvokkaan, on se, että hän edustaa nimenomaan urheilua. Hän todella rakastaa pelaamista.”

Erkka Westerlund

arvostuksen ja luottamuksen. Selänne kertoi IS:n Videotuumarien haastattelussa, että tervetulleeksi ja arvostetuksi kokemiseksi oli suuri vaikutus hänen pelämisensä.

Valmentajan ja pelaajan välillä onkin aivan erityinen

kunnioitus. Westerlund valmensi Selännettä ensimmäisen kerran nuorten MM-kisoissa Yhdysvaltain Anchorageissa 1989.

– Juuri siitä Teemun kanssa naureskeltiin ja muisteltiin. Olin itsekin silloin vähän erilainen valmentaja. En oikein meinannut saada poikia ruotuun, aloin kiukutella siitä ja panin pojat luistelemaan, Westerlund muistelee.

– Se oli itsellekin iso oppi. Ymmärsin, että maajoukkueessa pitää olla aina hyvä ilmapiiri ja mennä positiivisuuden kautta. Niin hänellä onkin, ja sai siitä palkinnoksi Teemu Selänteltä tyylikkään viimeisen palveluksen.

VESA RANTANEN

– Siitä asti, kun muistan, olen nähnyt hänen pelaavan MM-kisoissa ja olympialaisissa. Ja nyt sitten pääsin hänen kanssaan samaan ketjuun hänen viimeisessä maotellussaan. Huiketa juttu. Teemu on aina ollut minulle iso pelaaja. On tavallaan surrealistista, että hän pelaa yhä tuossa iässä tuolla tasolla. Hänen läsnäolonsa oli hienoa koko joukkueelle. Teemun nopeus ja luisteluteknikka tulee täysin luonnostaan. Olen yrittänyt oppia pieniä juttuja häneltä. Kukaan suomalainen tuskin pääsee koskaan lähellekään Teemun ennätyksiä NHL:ssä. Meille on tulossa monia hyviä nuoria pelaajia, mutta vaikea uskoa, että Suomeen syntyytisi aivan heti Teemun kaltaista lahjakkuutta.

Lauri Koprikoski

– En tiedä, miten Teemu tekee tuon. Miten voi olla tuossa iässä yhä yksi NHL:n kiinnostavimmista ja kiehtovimmista pelaajista?

Rick Nash, NHL-tähti

– Kaikki näkevät, että Teemu pelasi hienon turnauksen. Hän osoitti olevansa yhä huippupelaaja. Olen todella iloinen hänen puolestaan. Teemu sai komean loppusuoran.

Ryan Getzlaf, Anaheimin tähti

– Teemu on upea ammattilainen. Hänen uransa on uskomaton. Hän pelaa jääkiekkoa intohimoisesti ja on epäilemättä suuri inspiraation lähde monille.

Martin St. Louis, NHL-tähti

KOMMENTTI

Vielä kerran, anteeksi Teemu

Jos saisin yhden kirjoittamani jutun pois historiasta, se olisi keväällä 2004 kirjoittamani kommentti **Teemu Selänteen**stä.

Tässä ote urani suurimasta virhearvioinnista: ”Yleensä on kysytty, tuleeko Teemu Selänne mukaan MM-joukkueeseen. Tänä vuonna kysymys kuuluu, kelpaako Selänne edes Suomelle”, kirjoitin.

Pohdiskelin liittykö Coloradossa heikon kauden pelannut Selänne **Raimo Summasen** maajoukkueeseen Ostravassa. Ehdotin jopa, että joukkueen yhtenäisyyden vuoksi Summasen pitää sulkea Selänteen maajoukkueen ovi.

Törmäsin Teemuun myöhemmin kesällä SM-liigagalaissa. Hän piti minulle tiukan puhuttelun miestenhuoneessa, mutta vielä paljon jylhemmin hän on ojentanut minua kulu-

nen kymmenen vuoden aikana. Selänne laittoi itsensä kuntoon työsuorituskaudella 2004–05. Sen jälkeen alkoi Selänteen uralla vaihe, jota minä olen pitänyt ihmeenä. Vaikka Selänne teki tulokaskaudellaan 1992–93 76 maalia ja hän sai nimiänsä ensimmäisen Rocket Richard Trophyn (NHL:n parhaan maalintekijän palkinto) 1999, on tämä hänen uransa viimeinen vaihe kaikista kunnioitettavin.

Selänne on mittauttanut itsestään ulos joka ainoan unssin urheilijaa. Hän on löytänyt urheilun kovimman ytimen: omien rajojen ehdottoman tavoittelu.

Selänteenä sukeutui 35 vuotta täytettyään todellinen ammattilainen. Huippu-urheilija, joka ei ole vuosikausin pelannut rahan, maineen tai statuksen takia vaan rakkaudesta jääkie-

koon, rakkaudesta urheiluun. Ja sen hän on antanut myös näkyä ja se on hänen massiivisen jääkiekkoperintönsä suurin lahja.

Se on upea esimerkki koko suomalaiselle urheilulle. Nyt olympialaisissa kaikista nuorin sukupolvi **Aleksander Barkovin** ja **Olli Määttä**n johdolla sai imeä suuren mestarin oppia. Jos edes häivähdyt Selänteen intohimosta ja välittämisestä siirtyi nuorempien puseron alle, ei suomalaisella jääkiekolla ole mitään hätää.

Anteeksi, Teemu, vielä kerran. Oli suomalaisen jääkiekon onni, että olin niin väärässä.

VESA RANTANEN

vesa.rantanen@iltasanomat.fi

KOMMENTTI

Lapsi ja sankari

Meille 1980-luvulla syntyneille vaihtoehtoja oli oikeastaan kaksi: **Saku** ja Teemu.

Minun lapsuuteni suurin urheilusankari oli yksiselitteisesti Teemu Selänne.

Kasvoini, opiskelini. Ryhdyin toimittajaksi, opin

katsomaan urheilua ilman tunteita. Sain omia lapsia. Suhteeni jääkiekkoon laime- ni.

Kunnioitus Selännettä kohtaan säilyi. Lauantaina näin ensimmäistä kertaa hänen pelaavan elävänä.

Olin jälleen lapsi. Kiitos Teemu.

MIKKO MARTTINEN

Adler

mikko.marttinen@iltasanomat.fi

KOMMENTTI

Selänne on lätkän pelaajan kantaisä

Teemu Selänne teki suomalaisista jääkiekkopelaajia lätkän pelaajia.

Hän on kaikkea sitä, mikä Suomessa yleisesti liitetään jääkiekkopelaajiin. On rahaa, on autoja, on kaunis vaimo. Talvet asutaan Kaliforniassa, kesät Kaivohuoneella. On itsetietoinen aura ja karismaattinen läsnäolo.

Lätkän pelaaja on Suomessa lähes tilanteen kuin tilanteen herras.

Selänne kehittyi NHL:n huipulle aikana, jolloin maailman tiedonvälitys mullistui. Ensinnäkin hänen maaleistaan kertoi joka aamu teksti-tv, mutta pian jo internet. Nykyään moni seuraa hänen otteitaan suorina lähetyksinä keskellä yötä. Upeilla taidoilla ansaittu valtava medianäky-

vyys tekee tähden. Jarikurit ja christianruutut ovat NHL-tähtiä jo ennen Selännettä, mutta näkyvyys ei ollut ikimainakaan samassa luokassa.

Samalla myös urheilijoiden ihailu kasvoi uudelle tasolle. Selänteenä NHL-uran kassaan viettämisestä vain peliesitykset, vaan kaikki menemiset ja tulemiset. Ja Selänne on kyllä mennyt ja tullut.

Hänhän on kiinnostava persoona. Talvoimainen ja puhelias luonne, johon on vielä kaikkien Pohjois-Amerikassa viettämisensä vuosien aikana tarttunut aamu annos sikäläistä, perin epäsuomalaisia ulospäin suuntautuneisuutta.

Myös hänen pelaajaprofiilinsa vaikuttaa hänen suosioon. Kuin sattumalta

Selänne on nimenomaan maalitykki, jonka ihannoiti istuu täydellisesti post-modernin yhteiskunnan yksilökeskeiseen ja opportunistiseen maailmankuvaan. Kun jääkiekkosukupolvet ovat kasvaneet yhtä matkaa Selänteen NHL-uran kanssa, ne ovat imeneet idolistaan vaikutteita omaan olemukseensa.

Ennen häntä kotimainen jääkiekkopelaajan stereotyyppi oli ujo hokko punaposki. Nykyään jokaisessa rennessa, mutta itsetietoisessa suomalaisessa lätkän pelaajassa on ripaus teemuseläntettä.

ANTTI PÄRNÄNEN

Adler

antti.parnanen@iltasanomat.fi

8 Teemu Selänne

Leijonakuningas numeroina

- ▶ Maajoukkueessa arvokisoissa yhteensä 96 ottelua tehoilla 54+48=102.
- ▶ Kaikkien aikojen tehokkain olympiapelaaja. 37 ottelussa 24+19=43 tehopistettä.
- ▶ Arvokisamitalit: olympiahopeaa 2006, olympiapronssia 1998, 2010 ja 2014, MM-hopeaa 1999, MM-pronssia 2008.
- ▶ Sotshin olympiapronssin myötä kaikkien aikojen vanhin jääkiekon olympiamitalisti.
- ▶ Stanley Cup -voittaja vuodelta 2007.
- ▶ Kaikkien aikojen tehokkain suomalaispelaaja NHL:ssä. 1 434 ottelua runkosarjassa, 682+768=1 450 pistettä.
- ▶ MM-kisoissa 43 ottelua, 25+23=48 pistettä.

TEEMUSTA SANOTTUA

– Tapasin Teemun ensimmäisen kerran NHL:ssä jouskus 1997. Hän oli silloin ja nyt ihan samanlainen: iloinen, positiivinen. Teemun käytös ei muutu, hän on tuollainen kaikille. Eikä halua, että häntä katsellaan yhtään ylöspäin. Nyt kun taas katsoi Teemun pelaamista, liikkumista ja maalin-tekkoa, tuntuu monista varmaan haaskaukselta, että hän lopettaa. Mutta jokainen pelaaja kyllä tietää, koska se oma aika täytyy.

Olli Jokinen

– Ennen ekaa peliä tuntui rauhoittavalta, että joukkueessa oli Teemun ja Samin (Salo) kaltaisia kaiken nähneitä ihmisiä. Teemu toi tähän projektiin paljon muutakin kuin pelillisen panoksensa. Teemun kanssa sain nyt pelata samassa joukkueessa, ja se kokemus ei ikinä unohtu.

Olli Määttä

– Aivan huikea, fantastinen. Teemu piti hotellilla puheen koko joukkueelle. Noin se meni sitten, 5–0. Kaikille osui vissiin sydämeen se. Oli fantastista pelata Teemun kanssa ei vain samassa jengissä, vaan vielä pari vaihtoa samassa ketjussakin. Olen myös Espoon poikia, ja hän on ollut minulle todella suuri esikuva. Iski pronssipelissä pari nättiä osamaa, ja olisimme mielellään suoneet sille niitä hatullisenkin. Teemu on huikea ihminen, joka ei todellakaan asetu muiden yläpuolelle. Kopissa se pystyy heittämään juttua ihan samalla tasolla kuin me nuoremmat.

Jori Lehterä

– Väitän, että hän oli yksi turnauksen parhaita pelaajia 43-vuotiaana. Eihän sitä pysty edes selittämään. Ei mulla ole sanoja, kuinka iso arvostus mulla on Teemua kohtaan. Hän on tehnyt niin paljon suomalaisen jääkiekon eteen, että oli kyllä kunnia pelata hänen kanssaan.

Mikael Granlund

KOMMENTTI

Esikuva – ihmisenä

Jokerit oli riutunut suurissa vaikeuksissa 1989–1991, eikä kukaan uskonut menestykseen.

Kunnes starttasi show, joka kantoi numeroa 8. Yhdessä **Otakar Janekyn, Keijo Säilynojan, Markus Kettererin** ja kumppanien kanssa Teemu Selänne siivitti Jokerit Suomen mestaruuteen 1992. Syntyi Jokerit-ilmiö, alkoi joukkueurheilun kaupallistuminen.

Syntyi ennen kaikkea Teemu-ilmiö. Olin hämmennyt jo siitä, miten yksi pelaaja oli pystynyt vaikuttamaan henkisesti Jokerien mestaruuteen. Mutta erityisesti ällistyin siitä tavasta, jolla hän sai suuren osan kansasta rakastumaan itseensä.

Jääkiekkoihmissa esikuvani oli edelleen Ketterer, koska pelas vielä niihin aikoihin itsekin tosissaan maali- ja maalintehtävissä. Teemusta tuli kuitenkin suurin idolini – ihmisenä.

Muutamana vuodena Suomesta löytyi urheilujulkis, joka uskalsi olla ylpeä taidokkuudestaan ja maallisesta mammonas- taankin. Vaikutuin nimen-

omaan Selänteen epäsuomalaisuudesta. Jos joku vaan kehtasi ehdottaa, totta kai Selänne oli valmis esittelemään kansalle järjettömän autokokeilmaansa – hymyillen.

Selänne opetti, että elämässä pitää uskalltaa olla oma itsensä. Sen, ettei tässä kateellisuuden ja ylivaatimattomuuden maassa tarvitse aina toimia tiettyjen kaavojen mukaan saavuttaakseen arvostusta.

Yksittäisistä hetkistä yksi on ylitse muiden: tapaaminen kesällä 2012 Vuokatissa, jossa Selänne piti vuotuisista kiekoleiri- ään. Selänne ei ollut vain fyysisesti nuorten kiekko- poikien läsnä. Hän nautti ilmiselvästi jokaisesta hetkestä heidän kanssaan jäällä. Sen näki hänen silmistään. Jäin miettimään, pystyisinkö itse vastaavassa tähtikultti- asemassa samaan, aidosti siis. Aloitin epäillä.

MARKO LEMPINEN

marko.lempinen@iltasanomat.fi

KOMMENTTI

Katse ei unohtu

Elettiin toukokuuta 2003. Suomi isännöi jääkiekon MM-kilpailuja. Leijonat valmistautui pudotuspeleihin. Vastustaja oli rakas vihollinen Ruotsi.

Huomion keskusteleva oli **Teemu Selänne** saapui Helsinkiin ennen kisoja kultamitali mielessään. Takana oli karvas pettymys San Jose Sharksin riveissä. Selänne oli pudotuspeleistä ulos puultaneen seuran paras pistemies.

Leijonat pelasi MM-kisoja Helsingissä sekä matkusti Turkuun ja Tampereelle puolen Suomen ihmeteltäväksi kuin eläintarhan uusi vetonaula.

MM-jäillä Selänne oli täysin ylivoimainen Leijona. Hän oli koko ajan pelihimokas, vaarallinen ja energinen. Turnauksen alussa Selänteen suurin ongelma olivat lämpimät kiekot. Ne eivät kulkeutneet jäällä tarpeeksi vikkelaasti. Luisto parani, kun joku ymmärsi alkaa säilyttää pelikiekkoja pakkasessa.

Kysyin hyökkääjältä puolimatkan krouvissa, että mikä on tuntunut hinata koko joukkuetta. Selänne ei varsinkaan kiistänyt väitettä, mutta ei luonnollisesti alkanut kyseenalaistaa tovereitaan julkisesti.

Selänteen ilmeet vähän vaihtelivat, mutta hän

katsoi koko ajan eteenpäin. Salaman silmien kiilumisessa oli jotain maagista. Sitä on vaikea pukea sanoiksi. Juuri se katse olisi pitänyt kuvata talteen jälkipolvien ihmeteltäväksi. Silmät viestivät yhtä aikaa poikamaisesta innosta, päämäärätietoisuudesta, rentoudesta ja himokkaasta tappamisen meininnästä.

Puolivälillä Ruotsia vastaan Selänne suorastaan lensi jäällä. Hän teki kolme maalia ja piti ruotsalaisia pilkkanaan – hetken.

Ei auttanut. 5–1. 5–6. Ottelun jälkeen Selänteen jäätä tuijottanut katse oli epäuskoinen ja tyhjä. Suu pysyi kiinni, mutta mies sanoi: "Ei voi olla totta."

Kontrasti aiempaan verrattuna oli yhtä suuri kuin kyseisen ottelun huippukohtaan ja syvemmän alhon väli. Hän olisi ansainnut enemmän.

Selänteen lailla haasteita tarkastelevia pelaajia pitää kasvaa enemmän. Sellaisella katseella menään pelaamaan eikä pelkäämään.

VILI PESU

vili.pesu@iltasanomat.fi

Littikin

RAKKAUDESTA LAJIIN: Jalkapallolegenda hämmästytti jälleen kerran ikätoverinsa Teemu Selänteen venymiskyvystä.

JARI LITMASEN ura suomalaisessa palloilulajien historiassa hakee vertaistaan. Litmanen itse nostaa Teemu Selänteen viikonloppuna olympiapronsin päättyneen pitkin rupeaman Leijonissa esille huikeana esimerkkinä siitä, mitä suomalainen urheilija todellisella huipulla voi olla.

Litmanen painottaa, että Selänteen urassa on poikkeuksellista sen pituuden lisäksi ennen kaikkea se taso, jolla Selänne on vuodesta toiseen pystynyt pelaamaan.

Jo vuonna 1991 MM-kisoissa ensi kertaa leijonapaitaa kantanut Selänne oli joukkueen suuria tähtiä – ja myös kapteeni – edelleen Sotshissa, jonne maajoukkueura myös päättyi.

– Onhan Teemun maajoukkueura kaikkein aivan loistava. Hän on kantanut oman vastuunsa ja ollut omassa roolissaan erinomainen arvokisoista toiseen ja pelannut joukkueen menestyksen eteen. Henkilökohtaisakin menestystä on toki tullut,

mutta sekin on vain palvelut joukkueen menestymistä, Litmanen painottaa. – Ja olihan tämä olympiapronssi ja Teemun osuus siinä hieno osoitus tästä, Litmanen viittaa Selänteen kahteen maaliin pronssiottelussa USA:ta vastaan.

LITMANEN ja Selänne tuntevat toisensa hyvin ja vihreiden verojen suomalaislegenda on seurannut kaukaloitten suomalaislegendojen otteita vuosien varrella tarkasti. *Kuningas Litmanen* -dokumentissa Huuhkajien pitkäaikainen hyökkääjä **Jonatan Johansson** muisteli, kuinka Litmanen oli selkeästi liikuttunut kerran maajoukkuematkalla saatuaan tekstiviestin: Selänne oli voittanut kauan hake- mansa Stanley Cupin.

– Tunnen Teemun henkilökohtaisesti ja totta kai olen seurannut hänen mahtavaa uraansa. Kyllä se Stanley Cupin voitto kieltämättä aika lailla kolahti, Litmanen muistelee alkukesää 2007.

MIKAEL ERÄVUORI

liikuttui

LAJIENSA LEGENDAT

Lajiensa suurimmat, Teemu Selänne ja Jari Litmanen, ryhtyivät Taffel-sipsien mainoskasvoiksi kesällä 1998. Selänne hyvästeli suomalaiset Leijona-fanit lauantaina Sotshissa. Jari Litmanen vilkutti yleisölle EM-karsintaottelussa Olympiastadionilla viime kesänä.

ISMO HENTTONEN

– Meillä oli nuorten kotiki- sat 90-luvun taitteessa ja olin päävalmentaja. Tähtipe- laajaltani Teemu Selän- teeltä katkesi ikävä kyllä jalka. Huippuammattilai- sen ja tuollaisen supe- rammattilaisen erottaa lopulta lahjakkuuden määrä. Tarkoitin urheilul- lista lahjakkuutta, mutta myös työmotivaatio on osa lahjakkuutta. Teemu harjoitteli yhden kesän Jokereissa ja edellytin, että hän on paikalla siinä missä muutkin. Sitä oli turha sanoa, asia oli muutenkin hänelle päi- vänselvää.

Hannu Jortikka, jääkiekkovalmentaja

– Olen tuntenut Teemun noin kahdeksanvuotiaasta asti espanolaisilta pihoilta ja urheilukentiltä. Teemu oli pienestä asti aivan käsittämättömän nopea kaikessa mitä tehtiin: futiksessa, lätkässä, juoksussa. En koskaan ollut yhtä lahjakas urhei- lija, ja siksi Teemu on tehnyt tuollaisen uran ja minä hiukan erilaisen.

Tero Lehterä

– Nyt Teemua on päässyt seuraamaan ihan läheltä, se on ollut kuin "dream come true". En mä usko, että Teemu vieläkään lopettaa. Mitä se on, 47, seuraavissa kisoissa? Siellä nähdään.

Tärkein asia, mitä hän voi opettaa, on jääkiekosta nauttiminen. Sen näkee ylimmälle riville asti. Hän tulee aina pilke silmäkul- massa hallille, kyllä sinne on kiva tulla itsekin.

– Superlatiivit loppuvat kesken. Miten jalka liik- kuu, kuinka paljon nauttii pelaamisesta, johtajuus. Turha tuijottaa ikää, kun kaveri on ikinuori. Tosi upeaa seurata ja olla tässä joukkueessa. Silloin kun junnuna myytiin kokiasta Stadin halli- la, ja Teemu pelasi vielä Jokereissa, olin joka kotipelissä katsomassa. Muistan vieläkin, missä kolossa Teemu venytteli ennen pelejä. Sitä kautta mä seurasin tosi tiiviisti 90-luvun Joke- reita ja Tee- mun nousua huipulle.

Ossi Väänänen

RAKKAUDESTA LAJIIN:
23 vuoden taival
MM-kisoista 1991
olympialaisiin
2014.

KOONNUT: SAMI HOFFRÉN

Selänteen arvokisat

IS / ARI-VEIKKO PELTONEN

MM-KISAT 1991
Selänne turnauksessa: 10 ottelua, 6+5=11 pistettä.
Suomen ottelut: Suomi-Tšekkoslovakia 2-0, Suomi-Ruotsi 4-4, Suomi-Neuvostoliitto 0-3, Suomi-Kanada 3-5, Suomi-Saksa 6-0, Suomi-Sveitsi 6-1, Suomi-

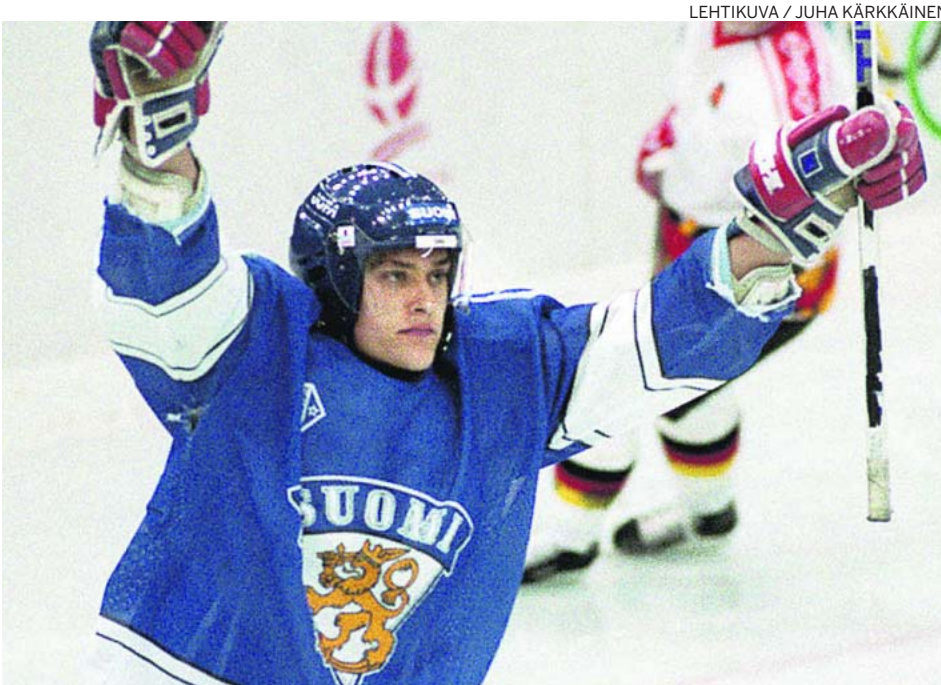
USA 1-2, Saksa-Suomi 2-4, Suomi-Sveitsi 6-2, Suomi-Tšekkoslovakia 3-2.
Pitkän ja menestyksekkään maajoukkueuran ensimmäiset arvokisat. Selänteen edellinen kausi oli päättynyt sääriluun ja pohjeluun katkeamiseen, mutta Selänne kuntoutti

itsensä huippuiskun kaudeksi 1990-91. Kevään MM-kotikisoissa jäällä nähtiin tuulenoopia ja tehokas maalinsylkijä. Selänne kuului turnauksen tähtiin sijoittumalla pistepörssissä neljänneksi. Suomi jäi pisteen päähän mitalisarjasta.

KANADA CUP 1991
Selänne turnauksessa: 6 ottelua, 1+1=2 pistettä.
Suomen ottelut: Kanada-Suomi 2-2, Suomi-Tšekkoslovakia 1-0, Neuvostoliitto-Suomi 6-1, Suomi-Ruotsi

3-1, USA-Suomi 4-3, USA-Suomi 7-3.
Kanadassa syksyllä 1991 pelattu Kanada-cup oli Selänneen uran toinen maajoukkue-turnaus. Hän oli debytoinut tehokkaasti A-maajoukkueessa

edellisenä keväänä MM-kotikisoissa. 21-vuotias Selänne oli Suomen nuorin pelaaja turnauksessa. Pisteiden valossa turnaus ei ollut Selänneeltä jymymenestys. Suomen taival päättyi välierässä.

LEHTIKUVA / JUHA KÄRKKÄINEN

ALBERTVILLE 1992
Selänne turnauksessa: 8 ottelua, 7+4=11 pistettä.
Suomen ottelut: Suomi-Saksa 5-1, Suomi-Puola 9-1, USA-Suomi 4-1, Suomi-Ruotsi 2-2, Suomi-Italia 5-3, IYV-Suomi 6-1, Ruotsi-Suomi 3-2, Suomi-Ranska 4-1.
Selännettä pidettiin arkana,

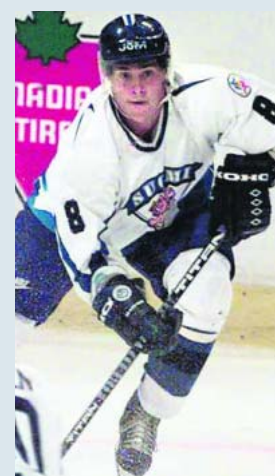
kun hän ei siirtynyt edellisenä syksynä NHL:ään Winnipegin riveihin. Selänne halusi kuitenkin kypsää vielä vuoden ja pelata liigaa isossa roolissa. Jäällä vuodeksi Jokereihin Selänne pääsi kokemaan myös kokemaan uran ensimmäiset olympialaiset.

Olympialaisten jälkeen olen kokenut kaiken, mitä jääkiekossa voi tällä manteleella kokea. Sitten on NHL:n vuoro, Selänne sanoi tuolloin IS:lle.
Selänne pelasi mainion turnauksen ja jakoi maalipörssin voiton. Joukkueena turnaus ei ollut menestys, sillä lopullinen sijoitus oli seitsemäs. Selänneelle turnaus oli kansainvälinen läpimurto.

MM-KISAT 1996

Selänne turnauksessa: 6 ottelua, 5+3=8 pistettä.
Suomen ottelut: Suomi-Norja 1-1, Suomi-Tšekki 2-4, Suomi-Ranska 6-3, Suomi-Italia 9-2, Suomi-Ruotsi 5-5, Suomi-Kanada 1-3.
Edellisen kevään MM-kultahuuman jälkeen maajoukkueen ympärillä oli valtava hype ja kova imu. NHL:ssä tähdeksi nousut Selänne saapui auttamaan Curt Lindströmin luotsaamaa hallitsevaa mestaria Wienin kevääseen, mutta koin kultakimaa oli kaukana. Selänne pystyi tekemään hyvin pisteitä, mutta joukkue alisuoritti.

WORLD CUP 1996

Selänne turnauksessa: 4 ottelua, 3+2=5 pistettä.
Suomen ottelut: Suomi-Tšekki 7-3, Saksa-Suomi 3-8, Suomi-Ruotsi 2-5, Venäjä-Suomi 5-0.
Neljän vuoden tauon jälkeen puki maajoukkuepaidan päälleen. Selänne oli jo niittänyt mainetta NHL:ssä maailmanluokan maalintekijänä ja oli turnauksen kuumimpia tähtipelaajia. Kuului ensimmäistä kertaa urallaan myös Leijonien kapteenistoon. Selänne oli kaupattu edellisenä kautena Winnipegistä Anahaimeen, jossa suomalaisalama iski heti ensimmäisellä täydellä kaudellaan 51 maalia. World Cupissa Selänne oli ailahtelevasti pelanneen Suomen harvoja valopilkkuja. Suomen turnaus päättyi puolivälierään.

IS / ARI-VEIKKO PELTONEN

UNELMAPARI LÖYTYI

Saku Koivu (vas.) ja Teemu Selänne pelasivat ensimmäistä kertaa samassa ketjussa Naganon olympialaisissa 1998. Mukana maalia juhlimassa Janne Niinimaa.

MM-KISAT 1999

Selänne turnauksessa: 11 ottelua, 3+8=11 pistettä.
Suomen ottelut: Suomi-Ukraina 3-1, Suomi-Valko-Venäjä 4-1, Venäjä-Suomi 3-3, Suomi-USA 4-3, Suomi-Sveitsi 5-1, Kanada-Suomi 2-4, Suomi-Ruotsi 3-1 ja 1-2 (1-0 ja.), Suomi-Tšekki 1-3 ja 4-1 (0-1 ja.).
NHL:n pelätymmäksi maalintekijäksi nousut Selänne saapui vahvistamaan Hannu Aravirran luotsaamaa joukkuetta kovassa iskussa. Selänteen kausi NHL:ssä oli silkkaa ilotulitusta, sillä suomalaishyökkääjä voitti toisen kerran peräkkäin maalipörssin. Naganon olympialaisissa häikäisevästi tulosta tehnyt tutkapari Selänne-Koivu oli jälleen yhdessä.

Selänne teki kovaa jälkeä Koivun rinnalla ja valittiin kisojen parhaaksi pelaajaksi. Kisat päättyivät kuitenkin kirvelevään pettymykseen, sillä Suomi hävisi kaksiosaisen finaalin jatkoajalla Tšekille.

SALT LAKE CITY 2002

Selänne turnauksessa: 4 ottelua, 3+0=3 pistettä.
Suomen ottelut: Suomi-USA 0-6, Suomi-Valko-Venäjä 8-1, Venäjä-Suomi 1-3, Suomi-Kanada 1-2.
Ensimmäistä kertaa urallaan maajoukkuekapteenina. Lähtökohdat turnaukseen olivat haasteelliset, sillä Selänne ei saanut rinnalleen tuttua tutkapariaan Saku Koivua. Selänteen oma kausi San Josessa oli vaikea. Mukkealla 10,6 miljoonan euron lapulla pelannut Selänne sai vaihtelevasti vastuuta pävalmentaja Darryl Sutterilta, vaikka pelikyvyt olivat tallella.

HANNES HEIKURA

Tästä syystä Salt Laken kisoissa Selänne pelasi poikkeuksellisella näyttämisen ravivalla ja oli Suomen tehokkain pelaaja.
– On ollut mukava näyttää joillekin ihmisille, että jos saan peliaikaa, pystyn yhä tekemään tulosta. Kun ennen pelasin 20 minuuttia ottelussa, nyt olen pelannut 15 minuuttia ja joskus vain 9 minuuttia. Selänne kertoi IS:lle kesken kisojen. Suomen turnaus oli nousujohteinen, mutta puolivälierässä yllyttäen joukkueella pelannut Kanada oli liian kova pala.

HEIKKI KOTILAINEN

MM-KISAT 2003

Selänne turnauksessa: 7 ottelua, 8+3=11 pistettä.
Suomen ottelut: Itävalta-Suomi 1-5, Suomi-Slovenia 12-0, Suomi-Tšekki 1-2, Slovakia-Suomi 5-1, Suomi-Ukraina 9-0, Suomi-Saksa 2-2, Ruotsi-Suomi 6-5.
Henkilökohtaisesti huippu-turnaus Selänneeltä. Uhkui valtavia näyttöhaluja ja tähditti kisaisäntien ailahtelevasti sujunutta turnausta. Oli kisojen paras maalintekijä. Iski kuuluisassa puolivälierässä Ruotsia vastaan hurmiolli-

sen esityksen jälkeen hattu-tempun. Maalit eivät kuitenkaan auttaaneet, kun Suomen 5-1 johto kääntyi 5-6-tappioksi. Selänne otti tippumisen raskaasti. Unelma MM-kullasta valui jälleen käsistä.
– Uran ylivoimaisesti turhimmat osumat ovat ne kolme maalia Ruotsin verkkoon kotikisoissa. Siinä matsissa ei ole mitään muisteltavaa – paljon enemmän hukkaan ei maalit enää voi mennä, Selänne kertoi myöhemmin IS:n haastattelussa.

WORLD CUP 2004

Selänne turnauksessa: 6 ottelua, 1+2=3 pistettä.
Suomen ottelut: Tšekki-Suomi 0-4, Suomi-Saksa 3-0, Ruotsi-Suomi 4-4, Suomi-Saksa 2-1, Suomi-USA 2-1, Suomi-Kanada 2-3.
Suomen joukkueelle uudelleen henkiin herätetty World

Cup oli sensaatiomaisen hyvä turnaus, mutta Selänneelle vaikea rypisty. Alla oli uran heikoin kausi Coloradossa ja lukuisat vammat olivat vaatineet veronsa. Pelasi polvivaikeana, eikä saanut parastaan irti. Oli toiseksi sijoittuneen joukkueen henkisiä johtajia.

JUKKA GRÖNDHAL

TORINO 2006

Selänne turnauksessa: 8 ottelua, 6+5=11 pistettä.
Suomen ottelut: Suomi-Sveitsi 5-0, Suomi-Kanada 2-0, Suomi-Tšekki 4-2, Suomi-Saksa 2-0, Suomi-Italia 6-0, Suomi-USA 4-3, Suomi-Venäjä 4-0, Suomi-Ruotsi 2-3.
Kaikkien aikojen kovin Leijona-esitys. Täydellisyttä hipova olympiaturnaus Suomelta ja Selänneeltä. Yhteispeli Saku Koivun kanssa toimii täydellisesti. Monien mielestä Selänne pelasi elämänsä jääkiekkoa juuri Torinossa. Huipputurnaus sai kuitenkin katkeran päätöksen, kun Ruotsi kaatoi Leijonat olympiafinaalissa.
– Olimme Torinossa olympialaisten paras joukkue. Oli

mahdollisuus voittaa kaikkein suurin palkinto. Se söi miestä, Selänne sanoi IS:n haastattelussa.
Torinon kisat olivat kuitenkin Selänneelle uusi alku. Selänne sai kuntoauttaa työsuorukaudella 2004-05 itsensä rauhasa huippuiskun ja polven-sa kuntoon, minkä ansiosta kokenut hyökkääjä pystyi jatkamaan uransa. Solmi työsulun jälkeen vapaana agenttina Anahaimeen kanssa yhden vuoden ja yhden miljoonan dollarin sopimuksen ja päätti yrittää parin vaikean vuoden jälkeen vielä kerran. Sai NHL:ssä Bill Masterton Memorial Trophyn, joka annetaan pelaajalle, joka on osoittanut erityistä situkkuutta, urheiluhenkä ja omistautumista jääkiekolla.

Jatkuu seuraavalla sivulla

MM-KISAT 2008

Selänne turnauksessa: 9 ottelua, 3+4=7 pistettä.
Suomen ottelut: Saksa–Suomi 1–5, Suomi–Norja 3–2 ja., Suomi–Slovakia 3–2, Suomi–Latvia 2–1, Suomi–USA 3–2, Kanada–Suomi 6–3, Suomi–USA 3–2 ja., Venäjä–Suomi 4–0, Suomi–Ruotsi 4–0.
Edellisenä kesänä Stanley Cupin voittanut Selänne vihjaili Kanadassa pelattujen MM-kisojen aikana, että maajoukkueura saattaa päättyä näihin kisoihin. Selänne oli ilmoittanut jatkavansa uransa Anaheimissa vasta tammikuussa 2008. Vappuaattona MM-joukkueeseen liittyi rento ja hyvin levännyt Selänne. Tuttu tutkapari oli jälleen koossa, kun Saku Koivu liittyi myöhemmin

HEIDI PIIRONEN

joukkueeseen. Suomi oli unelmajoukkueella kultajahdissa, mutta paras terä oli poissa ja välierässä Venäjä oli vahvempi. Suomen turnaus päättyi kuitenkin onnellisesti,

kun Ruotsi kaatui pronssipelissä. Quebecin pronssijuhlissa monet pelkäsivät, että tämä jäi Selänneen viimeiseksi maajoukkuepeliksi. Uransa jatkoi vaakaaludalla.

VANCOUVER 2010

Selänne turnauksessa: 6 ottelua, 0+2=2 pistettä.
Suomen ottelut: Suomi–Vallo–Venäjä 5–1, Suomi–Saksa 5–0, Ruotsi–Suomi 3–0, Suomi–Tšekki 2–0, USA–Suomi 6–1, Suomi–Slovakia 5–3.
Selänneen uran viidennet olympialaiset olivat henkilökohtaisesti melkoista tervanjuontia. Edellisten olympialaisten pörssiin jäi Vancouverissa kokonaan ilman maaleja. Selänne pystyi kuitenkin auttamaan joukkuetta nöyrällä kiekottomalla pelillään. Vain yksi maali maajoukkueelle maksimisuoritus. Suomen iäkäs joukkue jäi täysin jyrän alle välierässä raikasta ja tähtiä täynnä

LEHTIKUVA / TIMO JAAKONAHO

olevaa USA:ta vastaan.
 – En ole ikinä ollut ottelussa, joka on ohi kuuden minuutin jälkeen. Olen sanaton. Tällä tavalla häviäminen on täysin anteeksiantamatonta, Selänne puhisi välierän jälkeen. Nousujohteinen pronssipeli pelasti joukkueen kasvat.

Useat luulivat – mukaan lukien Selänne itse –, että pitkä ja kunniakas maajoukkueura päättyi pommimaisesti Vancouverin pronssijuhliin.
 – Pronssi on iso asia minulle 23 vuoden maajoukkueuran jälkeen, Selänne totesi.

IS / ANTTI HÄMÄLÄINEN

SOTSHI 2014

Selänne turnauksessa: 6 ottelua, 4+2=6 pistettä.
Suomen ottelut: Suomi–Itävalta 8–4, Norja–Suomi 1–6, Suomi–Kanada 1–2 ja., Suomi–Venäjä 3–1, Ruotsi–Suomi 2–1, USA–Suomi 0–5.

Ihmisen viimeinen palvelus maajoukkueelle. Valtavia takaiskujia jo ennen turnausta kokenut kolmen sukupolven joukkue venyi uskomattomalla sitkeydellä ja yhteispelillä yhteen kaikkien aikojen Leijonasihtiyksiin. 43-vuotias Selänne symboloi Suomen kasvutarinaa parhaiten. Jämärooliin Anaheimissa jäänyt Selänne nousi vielä kerran maailman terävimmälle huipulle ja Leijonien johtajaksi. Kaiken kokenut kapteeni johti esimerkiksi pelasi kauden parasta kiekkoaan suurella sielulla.

Suomi ja Selänne saivat satumaisen päätöksen turnaukselle kaatumalla täydellisen esityksen jälkeen USA:n. Pronssimitali oli turnauksen arvokkaimmaksi pelajaksi valitulle 43-vuotiaalle Selänneelle uran neljäs olympiamitali.

– Ennen kisoja meihin ei jaksettu uskoa, mutta herranjumala, miten tämä joukkue on vastannut huutoon. Kyllä tämä oli huikea kokemus, Selänne kertoi. Paljon katkeria tappioita sisältänyt maajoukkueura sai onnellisen lopun.

VIIMEINEN VOITTOMAALI

Teemu Selänne johdatti Suomen olympiaprssiin tekemällä kaksi osumaa USA:n verkkoon 5–0-voitossa.

KOMMENTTI

Aidosti välittäen

Teemu Selänneen suuruutta ei voi mitata pelkillä tehopeleillä tai saavutuksilla – jotka sattuvat olemaan historiallisia kovaa kauraa. 43-vuotiaan ihmisen suuruus perustuu, niin naiivista kuin se kuulostaakin, aitoon rakkauteen jääkiekkoa kohtaan. Selänneessä

yhdistyy täysin poikkeuksellisen tavalla poikamainen into ja palava päämäärätietoisuus. Ominaisuuksia, joita ei voi opettaa tai oppia. Muistan hyvin viime heinäkuun aamupäivän koleassa jäähallissa, kun menin tapaamaan uransa jatkoa pohtivaa Selännettä.

Olin kuullut aiemmin paljon tarinoita Selänneen huolettomasta luonteesta ja siitä kuinka aito Selänne on ollakseen maailman tunnetuimpia jääkiekkoilijoita. Tuona aamupäivänä ymmärsin ensimmäistä kertaa, ettei kehuissa ollut kyse vain sanahelinästä. Jo pelkkä näky oli paljon

puhuvaa, kun astuin hallin ovesta sisälle: Teemu höntsäkammat päällä ja pallojofoa päässä kamppailemassa kiekosta vanhimpa poikaansa vastaan. Kumpikaan ei antanut tuumaakaan periksi. Kumpikin janoi kiekkoa itselleen kuin Stanley Cupin seitsemännessä pelissä.

Eemilin voittoon päättäneen tilanteen jälkeen Teemun kasvoille nousi leveä hymy.
 Selänne veti tuona päivänä höntsäjäitä ystävilleen ja sukulaisilleen teemumaisella otteella: rennosti, mutta toisissaan ja kaikki huomioon ottaen. Aidosti välittäen.

Näiden ominaisuuksien ansiosta Selänne on ollut paras mahdollinen kiekkolähettijäs 25 viime vuotta.

SAMI HOFFRÉN

sami.hoffren@iltasanomat.fi

AGENTTI 008

ANTTI HÄMÄLÄINEN

Teemu Selänne on nykyajan rakastetuin suomalainen urheilija.

SEINÄJOEN JÄÄHALLISSA on harvoin nähty sellaista kattausta kuin helmikuussa 1986. Jos jussipaitaväki olisi tiennyt, mitä tuleman pitää, hallin lehterit olisivat alle 16-vuotiaiden lehterit maan turnauksessa täyttyneet kurkkirren yläpuolelta. Neuvostoliittoa edusti eräs **Pavel Bure**, jonka ikälopuille ”ryssävarusteille” naureskeltiin ylemmydentuntoisesti. Lepoisasti pyörinyt Bure on jo ajat sitten siirtynyt toimiston puolelle. Suomen poikajoukkueen laihyök-kääjäkollega **Teemu Selänne**, 43, valittiin eilen kuudensissa olympiakisoissaan turnauksen arvokkaimmaksi pelaajaksi. Suoritus on käsittämätön.

Myös Ruotsi ja Tšekkoslovakia olivat lähettäneet Seinäjoelle joukkueen. Selänne oli debytoinut tässä ikäluokassa jo vuoden 1985 lopulla. Hänen leijonadebyyttitään on siis kulunut pian 28,5 vuotta.

Hänen leijonadebyyttitään on siis pian kulunut 28,5 vuotta.

Suhteutetaanpa tätä hieman. Tuohon aikaan telefax edusti uusinta uutta, Tshernobylin ydinvoimala ei ollut vielä posahtanut. **Jari Kurri** paukutti NHL:ssä maaleja kuin mielipuoli, tämän jo viritetty kirjottaja oli lomaposkinen varusmies, Berliinin muurille ennustettiin pitkää ikää, kahta turnauksen osanottajavaltiota ei ole enää olemassa.

Karkkikauppa säppiin

Kaikkea tällaista tulvi mieleen, kun katseli elämäntoimintaa uhkunutta Selännettä Bolshoi-areenan uumenissa myöhään lauantaan. Hän pääsi viimeisen maaottelunsa jälkeen pronssijuhliin tutusti viimeisenä pelajana. Kun numero 8 poistui ovesta kohti pukukoppia, iski epäusko. Nytkö Teemun karkkikauppa todella laitoi pysyvästi ovet säppiin? Laskeskelin mielessäni, montako Selänneen olympiamaalia olen nähnyt livenä. Pelkästään hienoja maaleja tuli äkkiä mieleen kymmenkunta. Tuntuu etuoikeutetulta ja haikalta.

Selänneen kanssa 15 vuoden leijonauran vääntänyt **Olli Jokinen** myönsi, että Selänneen iskussa olevan urheilijan lopettaminen tuntuu jopa hauskelta.

– Mutta NHL on kova maailma. Siellä ei kysellä, mitä annoit mulle toissa päivänä, vaan mitä annat mulle tänään. Teemu on elänyt siinä myllyssä jo yli 20 kautta, Jokinen muistutti.

Oikea supertähti

Bolshoi on myös

maailmankuulu moskvalainen baletti, ja juuri sennimisessä areenassa Selänneen uran pitkin saada arvoisen huipennus. Ei hänen pelinsä ole aina vain urheilua muistuttanut, vaan on noussut kauas väkiväisen ähellyksen yläpuolelle.

Selänne on yhtä paljon urheilija, taiteilija kuin viihdyttäjä. Suomalaisen urheilun ainoa oikea supertähti. Toivottavasti tiedämme tästäkin puolesta enemmän, kun Selänneen omaelämäkerta ensi syksynä ilmestyy.

Niinpä jokaisella on mistä valita. Selänne on nykyajan rakastetuin suomalainen urheilija, suorastaan primus inter pares. Dokumentti-elokuva *Selänne* keräsi aivan uskomattoman 130 000 hengen valkokangasyleisön, ja dvd-versiota on myyty noin 90 000. Samaan pystyvät Suomessa vain toisesta kovissa paikoissa olleesta hahmosta eli James Bondista kertovat filmit.

Agentti 008:aa ja 007:ää erottaa se, että 007:ää on näytelty jo seitsemän miestä ja stuntit päälle. 008 on aina itse kärsimässä ammatinvalintansa seurauksista, hampaat kurkussa tai yöllä kipuihin heräten.

Kanadan yleisradioyhtiön CBC:n selostaja totesi Vancouverin olympiakisojen aikaan 2010, että Selänne on NHL-historian faniystävällisin pelaja. Kesällä 1993 Selänne oli buukattu huvipuistoon nimmarikeikalle. Paikalle tuli tuhansia lapsia. Selänne lähti, kun kaikki olivat saaneet oman. Kertokaa toinen vastaava supertähti?

Selänne antoi viimeisessä maajoukkue-turnauksessaan joukkueelle myös kapteenipanosensa. **Mikael Granlund**, **Olli Määttä** ja muut nuorukaiset puhuivat lähes liikuttuneina Selänne merkityksestä olympiaprojektille ja Suomi-kiekkoilijan ihannemallille. Siinä minä-sanan ensimmäinen kirjain tulee joukkue-sanan ensimmäisen kirjaimen perässä muuallakin kuin aakkosissa.

Yksi olympiatuli on nyt sammunut, mutta soihtu etenee hänen ansiostaan oikeaan suuntaan.

... JA VIELÄ!

Urheiluministeri **Paavo Arhinmäki** (vas) on talviurheilussa kaukana mukavuusalueeltaan, eikä olympiareissu ihan putkeen sitten mennytkään. Arhinmäen ”huippu”-urheilullista mukavuus-aluetta on pääkaupunkiseudun alasarjajalkapalloilu.

Pekka HOLOPAINEN

Sotshi
pekka.holopainen@iltasanomat.fi

